

F. Hartmann laiškas V. Sezemanui

Šis laiškas – įžymaus vokiečių filosofo Nikolajaus Hartmanno (1882–1950) sesers Fridos jo bičiuliui Vosyliui Sezemanui (1884–1963). Dar nuo gimnazijos laikų jie išliko artimi, jų draugystė buvo ypatinga, tauri, be pavydo priemaišų. Vienas kitą jie kvietėsi į konferencijas, bičiulia-vosi, gyveno vienas kito namuose.

Kai tik Sezemanas buvo paleistas iš tarybinio lagerio (buvo nepagrįstai įškustas ir apkaltintas), tučtuojau nusiuntė žinutę savo bičiuliui: net po šešerių lagerio metų nepabūgo saugumo žaliūkų. Deja, jo ištikimo bičiulio jau nebebuvo šiame pasaulyje. Tad Hartmanno sesuo, gerai pažinojusi Sezemaną, šiame laiške aprašė paskutines savo brolio gyvenimo dienas. Berods laiškas niekur nėra skelbtas, tad Lietuvos skaitytojui turėtų būti įdomu susipažinti nors ir su nelinksmu Sezemano bičiulio Hartmanno paskutiniu gyvenimo epizodu. Mat tai buvo jo draugas, o tai jau ir jo dvasinio gyvenimo reikšmingiausia dalis. Šis laiškas žymi glaudžius Lietuvos filosofų ryšius su žymiais to meto mąstytojais. Apie šių dviejų žmonių kilnią, gilią draugystę plačiau galima paskaityti „Problemu“ 1995 m. 48 numeryje. Be to, Hartmannas Kauno universiteto rektoriui yra parašęs palankų rekomendacinį laišką dėl Sezemano įdarbinimo šiame universitete.

Spausdinamo laiško originalas saugomas VU mokslinės bibliotekos universiteto muziejaus skyriuje (R 193).

Laiško vertėjas
filosofijos mokslų daktaras, docentas
Nikodemus Juršėnas